

UPV belangrijke stap naar circulair textiel

De staatssecretaris van I&W heeft aangekondigd dat er in 2023 een uitgebreide producentenverantwoordelijkheid (UPV) komt voor textiel. Gemeenten, publieke afvalbedrijven en kringloopbedrijven, die een cruciale rol spelen bij de inzameling van deze afvalstroom, zien de producentenverantwoordelijkheid als een belangrijke bouwsteen voor een circulaire textielketen. We roepen de staatssecretaris op om de UPV zo in te richten dat deze maximaal bijdraagt aan de circulaire economie voor textiel.

De inzameling en het hergebruik van textiel zijn in Nederland al jarenlang goed georganiseerd. Ook in vergelijking met andere Europese landen doen we het goed. De leden van NVRD en BKN spelen hierin al decennia lang een centrale rol. Daarmee is er een stevig fundament gelegd om verder te bouwen aan een circulaire textielketen.

Inzameling en sortering vindt echter pas plaats op het einde van de keten. Voor een circulaire textielketen is het daarom in de eerste plaats noodzakelijk dat nieuw textiel is geproduceerd met het oog op hergebruik, reparatie en recycling. Dit zorgt dat het na afdanking opnieuw gebruikt en uiteindelijk gerecycled kan worden.

Waar mogelijk moet het ingezamelde textiel lokaal verwerkt en verkocht worden. Tweedehands kledingwinkels, kringloopwinkels en circulaire ambachtscentra lenen zich daar bij uitstek voor en dragen vaak ook nog bij aan sociaal-maatschappelijke doelen, waardoor het mes aan twee kanten snijdt.

Versnippering in de inzameling is ineffectief en moet daarom worden voorkomen. Het huidige inzamelsysteem voor huishoudelijk textiel is een belangrijke pijler voor de toekomst. BKN en NVRD willen deze pijler in overleg met de producenten en andere stakeholders verder uitbouwen tot een samenhangend systeem waarmee we meer textiel van een zo hoog mogelijke kwaliteit opnieuw kunnen inzetten.

Het voortdurend verbeteren van de inzameling, hergebruik en recycling van textiel moet in het systeem ingebakken zijn, net als het stimuleren van circulair ontwerp. We onderschrijven daarom de recente aanbeveling van CBL en CPB voor een volledige financiële verantwoordelijkheid van producenten¹. Hiermee wordt 'cherry-picking' en externalisering van kosten voorkomen en ontstaat er een natuurlijke prikkel tot continue verbetering.

Een circulaire textielketen wordt niet door middel van een UPV alleen bereikt. Ervaringen met andere UPV-systemen hebben geleerd dat aanvullende maatregelen en een stevige onafhankelijke regie op het proces nodig is om ervoor te zorgen dat alle stakeholders hun rol en verantwoordelijkheid ten volle kunnen nemen. We verwachten dat het ministerie het voortouw neemt om die regie te voeren.

De leden van NVRD en BKN zetten binnen deze kaders graag hun kennis, ervaring, capaciteit en middelen in op het gebied van de inzameling, sortering hergebruik en recycling van textiel. Met deze ervaring kan de UPV een vliegende start maken. Alles begint echter bij heldere regelgeving die deze doelstellingen faciliteert, we roepen de staatssecretaris daarom op om bovenstaande punten goed te verankeren in de nieuwe UPV voor textiel.

¹ Extended Producer Responsibility, design functioning and effects; CBL, CPB, July 2021.